

Det Anarkistiska Biblioteket



# Brev från Emma Goldman till Alexander Berkman

Emma Goldman

Emma Goldman  
Brev från Emma Goldman till Alexander Berkman  
1928

Emma Goldman - Den dansande agitatorn, Federativs förlag, 1980

[sv.anarchistlibraries.net](http://sv.anarchistlibraries.net)

1928

*St Tropez den 3 juli 1928*

Min käraste.

(...) När jag skrev till dig att jag hade löst några frågor under mitt besök i Kanada, menade jag inte att jag hade tänkt över allt som händer i ett samhälle under en revolutionär period. Jag tänkte på ett par grundläggande saker, från vilka allt annat härrör. Jag insisterar på att en omvärdering av revolutionens själva natur måste få en djupgående effekt på de frågor som bekymrar dig och för vilka jag är övertygad om att det inte finns någon lösning, som inte innefattar revolutionens karaktär. (...) Om vi inte tar ställning mot den gamla uppfattningen om revolutionen som ett våldsamt utbrott som raserar allt som med möda har byggts upp under århundraden, inte av bourgeoisien som vi brukade hävda, utan genom mänsklighetens samlade ansträngningar, så måste vi bli bolsjeviker, acceptera terror och allt vad det innebär, eller bli tolstojaner. Det finns ingen annan väg.

Å andra sidan, om vi samtycker till att revolutionen väsentligen måste innebära nydaning och återuppbyggnad, där så lite som möjligt förstörs - inget alls, faktiskt, förutom sådana industrier som frambringa krig och sjukdomar - om vi kan inse och djärvt deklarerar att revolutionens enda syfte är omvandling, då måste terror, fängelser och andra onda ting avskaffas. Jag håller med dig om att det inte räcker med att deklarerar att revolutionen måste bli en omdaningsprocess. För hur skall den bli en sådan? Och här kommer jag till den andra slutsatsen som jag drog i Kanada och som vi har diskuterat så många gånger.

Nämligen exproprieringens karaktär. Förr trodde vi, och många av våra kamrater tror det fortfarande, att syftet med revolutionen är att expropriera alla. Vare sig de äger stort eller smått, så måste de berövas allt och allt måste bli arbetarnas egendom. Med andra ord, allt måste tas från en klass och ges till en annan. Skiktningen skall ändras, men det som håller den samman, dvs klasstrukturen, skall förbli. Vi har sett hur ödesdigert detta blev i Ryssland. När hantverket exproprierades utan att det fanns en industri som kunde tillgodose landets behov, ledde detta till det kaos som Moskva-regimen nu desperat försöker befria sig från. (...) När vi reviderar uppfattningen om urskiljningslös expropriering till att gälla de mäktiga koncernerna och de största markägarna och när vi deklarerar att den exproprierade rikedom inte skall överflyttas från en klass till en annan, utan från ett fåtal till hela samhället (...) då kommer 99% av det onda som nödvändiggjorde terrorn i Ryssland att dö en naturlig död. (...) Min käre Sasha, under de första dagarna av vårt ryska liv, då jag fortfarande trodde på den gamla formen av revolution, sa jag till dig, jag minns

det mycket tydligt: "Om revolutionen inte kan lösa behovet av våld och terror, då är jag emot revolutionen." Du blev rasande på mig, sa att jag aldrig varit någon verklig revolutionär och en hel del annat. Nå, nu verkar det som om du har kommit till samma slutsats, då skillnaden mellan oss är att du är obenägen att ge upp den gamla idén om våldets och terrorns revolution. Och med den idén har jag gjort upp för alltid. Om vi kan ändra oss vad det gäller alla andra sociala frågor, så måste vi också lära oss att förändra vår syn på revolutionens metoder. Jag tror att vi kan göra det. Om inte, skall jag ge upp min tro på revolutionen. Inte bara för att den är ett sådant slöseri med människoliv, utan också för att den är så meningslös, en ändlös upprepning av samma gamla refräng: "Den Franska Revolutionen Var På Det Sättet. Alla Revolutioner Måste Vara På Det Sättet." Historien dikterar kursen. Historien har blivit den nya vidskepelsen, likt Guds vilja. Jag tror inte längre på det, kära Sasha.

(...) Jag hoppas att arbetet med din bok går bra, kära du. Och att din tandvård snart går över. Hälsa Emmy från mig. Mycket kärlek.

*Emma*